

саме опанування новими, притаманними інформаційній ері, спеціальними здібностями, які формують парадигму нової торгівлі, і стане ключовими аспектами успіху торговельних підприємств у цьому сторіччі.

1. Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки: Закон України №537-V від 9 січня 2007 р.

2. Тоффлер Э. Третья волна // США – экономика, политика, идеология. – 1982. – №7. – С.11.

3. Christian Fuchs. Transnational Space and the 'Network Society'. In: 21st Century Society. Vol. 2. No. 1. – P.49-78.

4. Философский словарь / Под ред. И.Т.Фролова. – 4-е изд. – М.: Политиздат, 1981. – 445 с.

5. Футало Т.В. Формування конкурентних систем у сфері торгівлі. – Львів: Львівська комерційна академія, 2006. – 232 с.

6. Чернов А.А. Становление глобального информационного общества: проблемы и перспективы. – М.: Дашков и К⁰, 2003. – 232 с.

Отримано 29.09.2009

УДК 334.721

К.С.БРУТЯН

Криворізький факультет Запорізького національного університету

АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ, ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВОЇ ГРУПИ

Розглядаються питання аналізу прибутковості, платоспроможності та фінансової стійкості короткострокової й довгострокової перспективи діяльності промислово-фінансової групи харчової промисловості.

Рассматриваются вопросы анализа прибыльности, платежеспособности и финансовой стойкости краткосрочной и долгосрочной перспективы деятельности промышленно-финансовой группы пищевой промышленности.

Questions of profitability and payment ability analysis, financial stability of industrial and financial group enterprises in short and long term period are treated.

Ключові слова: промислово-фінансові групи, фінансовий аналіз, прибутковість, фінансова залежність, платоспроможність, фінансова спроможність.

Важко переоцінити роль ефективного управління фінансами для сучасних промислово-фінансових груп (ПФГ) будь-якої форми власності. Раціональне розпорядження активами і пасивами, оперативне маневрування вільними ресурсами, своєчасне стягнення боргів є запорукою життєдіяльності ПФГ в ринкових умовах.

Фінансовий аналіз є важливим складовим елементом фінансового менеджменту ПФГ. Фінансовий менеджмент – це система управління рухом фінансових ресурсів і фінансових відносин, що виникають між

суб'єктами господарювання, у процесі руху фінансових ресурсів через фінансові важелі за допомогою фінансових методів. Діяльність ПФГ, пов'язана з управлінням капіталом, реалізує сукупність функцій фінансового менеджменту: відтворювальної, розподільної, контрольної.

Підходи до проведення фінансового аналізу ПФГ розглядаються в періодичних виданнях, науково-практичній літературі.

Проблеми фінансового аналізу досліджуються в працях зарубіжних та вітчизняних учених-економістів: І.Балабанова, І.Бланка, О.Єфімової [1-3] та ін.

Основними джерелами для фінансового аналізу є: форма №1 „Баланс”; форма №2 „Звіт про фінансові результати”. Дана бухгалтерська звітність орієнтована на ринкові відносини і значною мірою наближена до вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і фінансової звітності ПФГ.

ТОВ «Корпорація Маєр» є промислово-фінансовою групою в галузі харчової промисловості України (м.Київ). В структуру корпорації входять підприємства, які виготовляють основну продукцію ТОВ «Династія Україна» та ТОВ «Корона ДП» у Дніпропетровській області (м.Кривий Ріг). Реалізація та продаж готової продукції здійснюється через торговий дім ТОВ «ГД Династія».

Мережа торгових домів розташована в різних містах України, а саме: Луганськ, Донецьк, Дніпропетровськ, Кривий Ріг, Харків, Київ, Миколаїв, Львів, Вінниця, Запоріжжя, Маріуполь.

Оцінюючи фінансовий стан ПФГ з точки зору його короткострокової та довгострокової перспективи, необхідно не забувати, що в короткостроковій перспективі критерієм оцінки фінансового стану підприємства є його ліквідність і платоспроможність, тобто спроможність своєчасно та в повному обсязі розрахуватися за короткостроковими зобов'язаннями (табл.1, 2).

Коефіцієнт концентрації власного капіталу показує можливість підприємства виконати зовнішні зобов'язання за рахунок власних активів, його незалежність від позичкових джерел.

Теоретичне значення повинно бути більше, ніж 0,5, що спостерігається у ТОВ «Корпорації Маєр», 0,978 і 0,982 відповідно 2007 р., 2008 р.

Ці показники значно перевищують теоретичне значення і спостерігається збільшення коефіцієнту, що є необхідною умовою фінансової стійкості довгострокової перспективи.

Коефіцієнт залежності від довгострокових зобов'язань показує, скільки одиниць сукупних джерел припадає на одиницю власного капіталу, теоретичне значення 2. У нашому випадку він дорівнює 0, що є

ПОЗИТИВНИМ.

Таблиця 1 – Аналіз прибутковості діяльності ТОВ «Корпорація Маср» за 2007-2008 рр.

№ п/п	Назва показника	Алгоритм розрахунку	Базовий період	Звітний період	Відхилення
1	Чистий прибуток		-17110,7	-17975,96	-865,260
2	Прибутковість основної діяльності	<u>Чистий дохід від реалізації продукції</u> Собівартість реалізованої продукції	0,000	0,000	0,000
3	Прибутковість звичайної діяльності	<u>Прибутки (збитки) від звичайної діяльності</u> Доход (виручка) від реалізації продукції	-118,989	-53,245	65,744
4	Прибутковість власного капіталу	<u>Чистий прибуток (збиток)</u> Власний капітал	-4,189	-2,688	1,501
5	Прибутковість авансованого капіталу	<u>Чистий прибуток (збиток)</u> Валюта балансу	-4,101	-2,657	1,444
6	Прибутковість позикового капіталу	<u>Чистий прибуток (збиток)</u> Позиковий капітал	-194,219	-230,756	-36,537
7	Прибутковість імобілізованих активів (необоротних)	<u>Чистий прибуток (збиток)</u> Необоротні активи	-136,830	-85,113	51,717
8	Прибутковість мобільних активів (оборотних)	<u>Чистий прибуток (збиток)</u> Оборотні активи	-4,228	-2,726	1,502

Таблиця 2 – Аналіз фінансової стійкості довгострокової перспективи ТОВ «Корпорація Маср» за 2007-2008 рр.

№ п/п	Назва показника	Алгоритм розрахунку	Базовий період	Звітний період	Відхилення
1	Коефіцієнт концентрації власного капіталу (фінансової незалежності)	<u>Власний капітал</u> Валюта балансу	0,978	0,982	0,004
2	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	<u>Позиковий капітал</u> Валюта балансу	0,021	0,011	-0,010
3	Коефіцієнт співвідношення позикового і власного капіталу	<u>Позиковий капітал</u> Власний капітал	0,022	0,012	-0,010
4	Коефіцієнт забезпеченості кредитами	Чистий прибуток (збиток) до оподаткування + <u>Витрати на сплату відсотків</u> Витрати на виплату відсотків	0,000	-60,800	-60,800
5	Коефіцієнт фінансування	<u>Валюта балансу</u> Власний капітал	1,021	1,018	-0,003
6	Коефіцієнт залежності від довгострокових зобов'язань	<u>Довгострокові зобов'язання</u> Власний капітал	0,0012	0,0011	0,010
7	Коефіцієнт оборотності запасів	<u>Собівартість реалізованої продукції</u> Запаси	2,408	60,705	58,297
8	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	<u>Дохід (виручка) від реалізації</u> Дебіторська заборгованість	0,011	0,052	0,04127
9	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	<u>Собівартість реалізованої продукції</u> Кредиторська заборгованість	1,441	22,470	21,029

Аналіз фінансової стійкості короткострокової перспективи ТОВ «Корпорація Маєр» за 2007-2008 рр. представлений коефіцієнтом концентрації власного капіталу, позикового капіталу, коефіцієнтом забезпечення кредитом, коефіцієнтом оборотності запасів тощо (табл.3).

Таблиця 3 – Аналіз фінансової стійкості короткострокової перспективи ТОВ «Корпорація Маєр» за 2007-2008 рр.

№ п/п	Назва показника	Алгоритм розрахунку	Звітний період		Відхилення
			на початок	на кінець	
1	Оборотні активи (ОА)		6635,90	6551,10	-84,80
2	Власні оборотні засоби (ВОЗ)	Власний капітал + Довгострокові зобов'язання - Необоротні активи	6568,10	6381,60	-186,50
3	Нормальні джерела формування оборотних активів (НДФОА)	ВОЗ + Короткострокові кредити банків + Векселі видані + Кредиторська заборгованість по товарним операціям	6617,60	6440,30	-177,30

Далі аналізуємо ліквідність ТОВ «Корпорації Маєр», тобто спроможність перетворювати свої активи в гроші для покриття усіх необхідних платежів у міру настання їх строку (табл.4). Коефіцієнт абсолютної ліквідності повинен перебувати в межах 0,2-0,35, згідно розрахунків маємо 0,79 і 0,44, тобто у підприємства достатньо грошових коштів на покриття невідкладних зобов'язань.

Таблиця 4 – Аналіз платоспроможності ТОВ «Корпорація Маєр» за 2007-2008 рр.

№ п/п	Назва показника	Алгоритм розрахунку	Звітний період		Відхилення
			на початок	на кінець	
1	Коефіцієнт поточної ліквідності	$\frac{\text{Оборотні активи} + \text{ВМП}}{\text{Поточні зобов'язання} + \text{ДМП}}$	96,605	75,213	-21,392
2	Коефіцієнт швидкої ліквідності (критичної)	$\frac{\text{Оборотні активи} + \text{ВМП} - \text{Запаси}}{\text{Поточні зобов'язання} + \text{ДМП}}$	96,007	75,174	-20,833
3	Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності)	$\frac{\text{Грошові кошти та їх еквіваленти} + \text{Поточні фінансові інвестиції}}{\text{Поточні зобов'язання} + \text{ДМП}}$	0,793	0,44	-0,353

Таким чином, усі коефіцієнти ліквідності вище теоретично встановлених. Це говорить про те, що ТОВ «Корпорація Маєр» плато-

спроможне і має задовільний фінансовий стан. Прогноз фінансової неспроможності ТОВ «Корпорації Маєр» здійснюється за допомогою алгоритмів розрахунку за Лисом і Таффлером (табл.5, 6).

Таблиця 5 – Прогноз фінансової спроможності ТОВ «Корпорація Маєр» за 2007-2008 рр. (банкрутства) по Лису

Алгоритм: $Z = 0,063X1 + 0,092X2 + 0,057X3 + 0,001X4$

Окремі показники	Алгоритм розрахунку	Звітний період	
		на початок	на кінець
X1	<u>Оборотні активи</u> Всього активів	0,972	0,964
X2	<u>Прибуток від реалізації</u> Всього активів	-0,015	-0,030
X3	<u>Нерозподілений прибуток</u> Всього активів	-0,036	-0,056
X4	<u>Власний капітал</u> Залучений капітал	98,276	76,010
Z	Результат	0,156	0,131

Таблиця 6 – Прогноз фінансової спроможності ТОВ «Корпорація Маєр» за 2007-2008 рр. по Таффлеру

(Алгоритм: $Z = 0,03X1 + 0,13X2 + 0,18X3 + 0,16X4$)

Окремі показники	Алгоритм розрахунку	Звітний період	
		на початок	на кінець
X1	<u>Прибуток від реалізації</u> Короткострокові зобов'язання	-1,440	-2,370
X2	<u>Оборотні активи</u> Зобов'язання	96,590	75,210
X3	<u>Короткострокові зобов'язання</u> Всього активів	0,010	0,013
X4	<u>Виручка від реалізації</u> Всього активів	0,021	0,049
Z	Результат	12,519	9,716

Результатом за методикою Лиса ймовірність банкрутства низька (0,15 і 0,13), а по Таффлеру ймовірність висока (12,5 і 9,7). Оборотність активів (x_1) ТОВ «Корпорація Маєр» у 2007 р. зменшилась з 0,972 до 0,964 об./днів, економічна рентабельність (x_2) зменшилась на 0,015 – (-0,03), власний капітал зменшився на 22, 266 тис. грн. порівняно з 2007 і 2008 рр.

Отже, після аналізу фінансового стану ТОВ «Корпорації Маєр» для зменшення ймовірності банкрутства необхідно: обмежити придбання матеріалів і покупних виробів і здійснювати придбання їх тіль-

ки під замовлення; зменшити незавершене виробництво за рахунок скорочення запуску продукції виробництва, не укомплектованих матеріалами і покупними виробами; вжити термінових заходів щодо реалізації готової продукції із складу; зменшити дебіторську заборгованість, не оплачену в строк; переглянути договори на постачання продукції; здійснювати відвантаження тільки з передплатою.

1. Балабанов І.Т. Основи фінансового менеджмента. – 2-е изд. – М.: Финанси и статистика, 1999. – 238 с.

2. Бланк І.А. Финансовый менеджмент. – К.: Ника - Центр, 2001. – 365 с.

3. Єфімова О.В. Як аналізувати фінансове положення підприємства. – К.: Intel, 2005. – 195 с.

Отримано 29.09.2009

УДК 368 : 61

В.О.ЄВСЬЄНКО

Донецький економіко-гуманітарний інститут

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Аналізуються нормативні та організаційні проблеми фінансування охорони здоров'я в Україні, надано пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства, яке регулює фінансове забезпечення галузі.

Анализируются нормативные и организационные проблемы финансирования здравоохранения в Украине, даются предложения по совершенствованию действующего законодательства, которое регулирует финансовое обеспечение отрасли.

Analysis of normative and organizational problems of health care organizations of Ukraine financing has been carried out and proposals concerning legislation improvement of health care industry financial regulation have been made.

Ключові слова: реформа у медичній галузі, фінансове забезпечення, страхова медицина, суб'єкти соціального медичного страхування, ефективність медичної допомоги.

Забезпечення належних темпів розвитку охорони здоров'я в Україні та наближення її до євростандартів вимагають пошуків нових підходів до функціонування галузі, фінансування системи за рахунок різних джерел. Оскільки на сьогодні основним джерелом фінансового забезпечення охорони здоров'я є кошти державного та місцевих бюджетів, розвиток цієї сфери суспільних відносин є обмеженим і не задовольняє потреби населення.

Різні аспекти реформування галузі охорони здоров'я висвітлювали у своїх роботах Т.Педченко, В.Рудень, О.Сидорчук [3, 8] та ін. Проблеми законодавчого забезпечення системи фінансування охорони здоров'я знайшли відображення в дослідженнях Т.Яковлевої, В.Пинзеника [1, 6] та ін.